

Nemzetpolitikai összefoglaló

2012. 17. hét

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM

Répás Zsuzsanna a külhoni magyar óvodák évéről és a Határtalanul programról

A határon túli magyar óvodák támogatására indított külhoni magyar óvodák éve programról és a Határtalanul tanulmányi kirándulásokról adott tájékoztatást Répás Zsuzsanna nemzetpolitikai helyettes államtitkár felvidéki és anyaországi pedagógusoknak Budapesten. A háromnapos programon, amelyen 30-30 felvidéki és magyarországi pedagógus vett részt, szó volt az eddigi nemzetpolitikai intézkedésekről is. Répás Zsuzsanna tájékoztatta a résztvevőket a nemzetpolitikai stratégiáról is, amelyet a Magyar Állandó Értekezlet egyhangúlag fogadott el. A helyettes államtitkár hangsúlyozta: az elvi alapok megteremtése, a stratégiai keret elfogadása után a magyar nemzetpolitika a konkrét programok kidolgozásának fázisába érkezett. Az egyik ilyen program a közelmúltban elindított külhoni magyar óvodák éve - jelezte. A határon túli magyar óvodák támogatására százmillió forintot különítettek el a Bethlen Gábor Alapnál. Szólt még a Határtalanul osztálykirándulási programról is, amelynek célja, hogy valamennyi magyarországi iskolás a tanulmányai során legalább egyszer jusson el a határon túli magyar közösségek valamelyikéhez. Répás Zsuzsanna a program fontosságát érzékeltetve kiemelte: Magyarországon negyven évig gyakorlatilag tudni sem volt szabad arról, hogy határon túli magyar közösségek vannak, és mesterségesen megpróbálták elfelejteni a magyarországi társadalommal, hogy léteznek külhoni magyar közösségek, és összetartozunk. Nagyon nehéz ezt újra természetessé tenni - fogalmazott, megjegyezve: ebben a folyamatban az anyaországi magyarok lemaradtak a határon túliaktól. Számukra, ha valami természetes volt, az az, hogy a magyar közösséghez tartoznak - hangsúlyozta.

EMNP: füstbomba a KAT létrehozatala

Az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) szerint csupán kommunikációs füstbomba az RMDSZ által létrehozott Kulturális Autonómia Tanács (KAT). A Toró T. Tibor pártelnök által szignált nyilatkozatban leszögezik, hogy az RMDSZ vezetői elveszítették egykori integráló szerepüket az erdélyi magyar társadalomban, ennek leplezésére hozták létre a KAT-ot. Toró hangsúlyozza, hogy a lépés „újabb kommunikációs füstbomba a nemzeti kisebbségek jogállásáról szóló törvény látványos parlamenti kudarcának elfedésére. Míg a nevezett törvénytervezetben legalább halvány kísérlet történik a kulturális autonómia közjogi kereteinek megteremtésére, az RMDSZ által létrehozott párttestület a kulturális autonómia látványos megcsúfolása és lejáratása”. Az EMNP szerint a KAT nem alkalmas az erdélyi magyar tudományos, művészeti, művelődési és szakmai szervezetek széles körű társadalmi összefogására. A párt e tekintetben sokatmondónak tartja, hogy Székely István, a tanács élére megválasztott elnök, az RMDSZ főtitkár-helyettese bejelentette: a tanács struktúráját és szabályzatát az RMDSZ Szövetségi Képviselők Tanács fogja jóváhagyni. „Az Erdélyi Magyar Néppárt sajnálattal veszi tudomásul, hogy az RMDSZ képtelen kilépni a mindent uralni akaró arrogáns hatalmi politika kereteiből. Az egykor az erdélyi magyarság egészét összefogó sokszínű szövetség mára egy olyan működésképtelen beteg szervezet képét mutatja, amely elveszítette képességét arra, hogy saját

vezetőin kívül bárkit is képviseljen” – zárul az EMNP állásfoglalása. Székely István, a KAT elnöke a Transindexnek adott interjújában kifejtette: „ez a testület nem politikailag fog bizonyos kérdésekhez viszonyulni, mint ahogy a testületben azért fellelhetők olyan személyek is, akikről nehéz lenne azt állítani, hogy politikai szempontból az RMDSZ holdudvarában lennének.[...] A KAT nem egy politikai megosztottságról és politikai képviseltről szól, hanem velük is össze kell dolgozni, hogy egy minél szélesebb, reprezentatívabb testület jöjjön létre a különböző programok megvalósítása érdekében.” Az RMDSZ főtitkár-helyettese leszögezte: „amennyiben vannak olyan szakpolitikai kérdések, amelyek esetén indokolt olyan személyek bevonása, akik politikai szempontból máshol helyezkednek el, akkor be fogjuk őket vonni”.

Kelemen Hunor beszéde Budapesten

Kelemen Hunor, az RMDSZ szövetségi elnöke, Románia kulturális és örökségvédelmi minisztere április 20-án, pénteken, Budapesten részt vett a Magyar Országgyűlés Kulturális és Sajtóbizottsága és a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal által, a műemlékvédelmi világnap alkalmából szervezett bizottsági nyílt napon. Felszólalásában kiemelte, történelmi ez a pillanat, hogy a magyar Parlament felsőházi termében tart beszédet két magyar kulturális miniszter, hiszen mind Budapesten, mind Bukarestben magyar ember vezeti a kulturális tárcát. „Az erdélyi magyarok számára hatványozottan fontos, hogy magyar minisztere van Romániában a kulturális tárcának, hiszen a rendszerváltás óta most először tudunk úgy foglalkozni az örökségvédelemmel, ahogyan ezt múltunk, jelenünk és jövőnk megkívánja. 1989 előtt Erdélyben a kulturális örökségvédelmet megszüntették, a kommunista rezsim a rá jellemző konoksággal gyakorlatilag megsemmisítette azt” – hangsúlyozta Kelemen Hunor. Az RMDSZ elnöke külön kiemelte a magyar kormány hozzájárulását az erdélyi magyar örökségvédelmi tevékenység beindításához, mert ezzel elősegítette a civil szervezetek működését, sőt, évente támogatott különböző helyreállítási terveket, felméréseket, kisebb mértékben kivitelezési munkálatokat. „Szellemi és tárgyi örökségünk megőrzése érdekében, első erdélyi magyar szellemi örökségként, a tárca az idén felterjesztette a Csíksomlyói búcsút az UNESCO szellemi világörökség-listájára, ugyanakkor sikerült Torockót az UNESCO világörökségi várományosi listára is felterjeszteni, Hollókő pozíciójának kiterjesztésével. Ez utóbbi nem valósulhatott volna meg Hollókő Önkormányzata, valamint Réthelyi Miklós miniszter úr támogatása nélkül. Köszönettel tartozom a magyar Kormánynak, a Magyar Kulturális Örökségvédelmi Hivatalnak és mindazoknak, akik segítettek abban, hogy a munkánk hatékony legyen. Ma, amikor a határok már átjárhatóak, a két kormány közötti jó kapcsolat lehetőségét maximálisan ki kell használnunk. Ez a mi felelősségünk, ezt a partnerséget ma is megerősítettük. A kulturális örökségvédelem nem ismer határokat a Kárpát-medencében” – zárta felszólalását Kelemen Hunor.

Feltételekhez köti az MKP a Híddal való együttműködést

Berényi József marad a parlamenten kívül rekedt Magyar Koalíció Pártjának (MKP) elnöke a párt Országos Tanácsának (OT) ülése után. Az OT tagjai 51-13 arányban szavaztak bizalmat a pártelnöknek. Berényi mandátuma azonban csak a párt tisztújító közgyűléséig érvényes. A politikus elmondta: még nem döntött arról, újból megpályázza-e a posztot. Csáky Pál volt pártelnök szerint meg kell változtatni az MKP alapszabályát, nevét, és logóját is. Elmondása szerint az MKP struktúráit és belső viszonyait nagy, stabil pártra alkalmazva alakították ki, most viszont az alapszervezetek harmada nem működőképes. Csáky elmondása szerint bizalmat szavazott Berényinek, ám azt nem zárta ki, hogy a közgyűlésen megpályázza a pártelnöki posztot. Véleménye szerint a párt már a szeptemberi kongresszuson jóváhagyhatná az új nevét. Az Országos Tanács egy nyilatkozatot fogadott el, melyben kilenc feltételhez köti az MKP együttműködését más szervezetekkel. Ezek között szerepel Dél-Szlovákia önerőre alapuló gazdasági programjának, a kisebbségi nyelvhasználattal kapcsolatos külföldi ajánlások átvételének sürgetése, továbbá a mindenkor magyar kormánnyal való együttműködés és az autonómiamodellek bevezetése is. Bugár Béla az Új Szónak adott nyilatkozatában elmondta, a Hídnak és az MKP-nak a 2013-as megyei, majd a későbbi európai parlamenti választásokat már kiépített kapcsolatrendszerrel kellene várnia.

Vörös Péter lemondott a Hídban betöltött tisztségeiről

Vörös Péter, a Most-Híd elnökségi tagja április 15-i dátummal lemondott minden, a pártban betöltött tisztségéről. „A 2012-es választások a komáromi járásban és a nyitrai kerületben is a párt szempontjából nem jó eredménnyel zárultak. Sokkal kevesebb szavazatot kaptunk, mint két éve. Úgy gondolom, hogy ez nem járhat következmények nélkül. A Híd központi kampányszlogenje 2012-ben a felelősség volt. Most itt az ideje, hogy mindenki elgondolkodjon a maga felelősségén. Én ezt megtettem, és levontam a megfelelő konzekvenciákat” – áll Vörös nyilatkozatában. Lemondásának további okaként jelölte meg, hogy sokat tett azért, hogy a komáromi Munka Utcai Alapiskola hozzájuthasson a felújításához szükséges, megpályázott és elnyert uniós pénzforrásaihoz, személyesen lobbizott az ügyben az illetékes miniszternél, Simon Zsoltnál, ám a pénz a mai napig nem érkezett meg az intézményhez. Ezzel kapcsolatban nyilatkozatában kiemelte: „Én nem kívánok többé egy olyan párt elnökségi tagja lenni, amelyik ígér, de az ígéreteit nem tudja betartani.” A szlovák-magyar együttműködés pártjának ideológiája is megbukott szerinte: „Számomra a magyarság ügye, a kisebbségi jogaink melletti határozott és egyértelmű kiállás kulcsfontosságú, és ehhez kell megnyernünk a velünk együtt gondolkodó szlovákokat. Sokáig úgy gondoltam, hogy ez az alapállás a párton belül képviselhető, hiszen mindannyian ugyanazt akarjuk, ugyanazért dolgozunk. Mára be kellett látnom, hogy erre a fajta gondolkodásra a párt vezetésében nincsen igény és azok a választók, akiket ezzel meg tudtunk volna szólítani, elfordultak tőlünk, más pártot támogattak vagy nem mentek el szavazni.”

Adára látogatott Répás Zsuzsanna

A magyar nemzetstratégia lényeges momentumait foglalta össze előadásában Répás Zsuzsanna, Magyarország nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkára április 16-án az adai városháza dísztermében. A helyettes államtitkár a Vajdasági Magyar Szövetség meghívására érkezett a Tisza-parti városba, ahol kifejtette: „ha egyetlen szóban kellene megfogalmazni a magyar nemzetpolitika legfontosabb törekvéseit, az a szó az összefogás lenne. Az összetartozás mindenki identitásának része, lelkének egy darabja, egy mindennapokban jelen lévő, alapvető érték”. A magyar nemzetpolitikai stratégia célja, hogy a külhoni magyar közösségek gyarapodó közösségek legyenek, számbeli, szellemi, gazdasági és jogi értelemben is – folytatta Répás Zsuzsanna. Pásztor István, a VMSZ köztársasági elnökjelöltje beszédében elmondta, a szülők kezében vannak gyerekeik lehetőségei is. A gyerekek szociális és közösségi körülményeit, lehetőségeit a szülőknek most kell megteremteniük. „Önmagunknak kell az esélyt megteremtenünk, és önmagunknak kell azt kiharcolnunk, nincsen más út. Aki más utat próbál, az idegen kezek profétája” – fogalmazott Pásztor.

Nikowitz: Magyarország nem avatkozik be a szerb belügyekbe

Orbán Viktor magyar kormányfő április 27-ére tervezett, a VMSZ támogatása céljából bejelentett látogatásával kapcsolatban Nikowitz azt mondta, ez semmiképpen sem a belügyekbe való beavatkozás, hanem ösztönzés a szerbiai magyaroknak, hogy vegyenek részt a választásokon. „Szerbiával való viszonyunkban elértünk addig a fázisig, amikor az anyaország törődése a szomszédos országban élő kisebbséggel nem a belügyekbe való beavatkozást jelenti, azért, mert a kisebbségekkel való törődés nem csak belügy” – nyilatkozta a nagykövet a Belgrádi Rádióknak. A nagykövet hozzátette, a válasz arra a kérdésre, hogy a magyar kormány vajon miért egy párt mellett teszi le a voksát, nagyon egyszerű: „amennyiben fontosnak tartjuk, hogy a magyaroknak legyen képviselőjük a szerbiai parlamentben, akkor arra a pártra kell szavazni, amelyiknek esélye van arra, hogy bejusson a parlamentbe”.

Bemutatták a Vajdasági Magyar Civil Stratégiát

Elkészült a Vajdasági Magyar Civil Stratégia: a 2018-ig szóló célokat és feladatokat megfogalmazó dokumentumot szombaton mutatta be a Magyar Nemzeti Tanács (MNT) a szabadkai városházán rendezett konferencián. Korhecz Tamás, az MNT elnöke hangsúlyozta: a vajdasági magyarságnak hosszú évtizedek óta ma a legjobbak a lehetőségei, soha nem volt még ilyen összefogott a közösség, továbbá korábban arra sem adatott esély, hogy szakmai alapon határozza meg fejlődésének irányát. Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke hangsúlyozta, hogy a két éve tartott választások óta az MNT impozáns teljesítményt nyújtott, elfogadta az oktatási, a művelődési és a tájékoztatási stratégiát, s már folyik az ifjúsággal és sporttal kapcsolatos dokumentum előkészítése is. A most bemutatott dokumentumot a civil szervezetek igényei és javaslatai alapján állította össze az MNT konzultációs testülete. A stratégia megalkotását kérdőíves-felmérés és 25 civil fórum előzte meg – hangsúlyozta Zsoldos Ferenc, az MNT alelnöke. Ricz András, a Regionális Tudományi Társaságnak a stratégia

megalkotását irányító szakembere elmondta, az első feladat az intézményfejlesztés: ennek részeként Vajdaságban nyolc-tíz Civil házat hoznának létre, amelyek szakmai tanácsadással, eszközkölcsonzással, könyvtárak létrehozásával, helyiségek biztosításával segítenék a szervezetek tevékenységét. A stratégia célja a szervezetek közötti együttműködés és kommunikáció erősítése, ennek érdekében egyebek között közös honlapot és hírlevél-rendszert alakítanak ki. A szakember fontosnak nevezte a szervezetek vezetőinek képzését és a civil szféra megjelenését a médiában is. A civil szervezetek kívánatosnak tartják több jogszabály megváltoztatását: a magyarországi megoldáshoz hasonlóan lehetővé tennék a személyi-jövedelemadó egy százalékának felajánlását, illetve azt is, hogy a diákok kötelező gyakorlataikat egyesületeknél, alapítványoknál is teljesíthessék.

Interjú Pásztor Istvánnal

A Vajdaság Mának adott választási interjúban Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) elnöke kifejtette: az emberek „méltányolják azt a következetes politizálást, amit a VMSZ az elmúlt négy évben képviselt, és ezt ki is mondják. Ugyanakkor az is megfigyelhető, hogy az emberek elfordultak a Demokrata Párttól. Nagy csalódást jelentett a számukra a Demokrata Párt, és most újra a VMSZ-ben keresik azt a politikai erőt, amelytől a vajdasági, a regionális, a nemzeti értékek képviselőit remélhetik”. A pártelnök szerint a mostani választásokon több nem magyar fog a VMSZ-re szavazni, mint amennyi magyar szavaz majd át a Demokrata Pártra és másokra: „ez elismerése a VMSZ politizálásának, másrészt pedig annak a jele, hogy ebből a fajta ködhámozásból, amit a Demokrata Párt és a csatlósai csináltak az elmúlt négy évben, az embereknek elégük van”. A Mindannyian együtt koalíció kapcsán Pásztor arról beszélt, hogy „ez a politikailag éretlen, kiskorú, és a saját közösségüknek kárt okozó magyar pártoknak a kísérlete arra, hogy valamilyen módon megpróbáljanak talpon maradni. Számtalanszor elmondtuk és az idő múlásával mind jelentősebb volt az egyetértés abban, hogy vajdasági magyar érdeket csak magyarul, magyar szervezetek tudnak megfogalmazni”. A választások utáni helyzet kapcsán a VMSZ államfőjelöltje leszögezte: „én csak azt tudom elképzelni, hogy a választásokat követően ugyanez a pártkonglomerátum vezetheti tovább az országot. Meggyőződésem szerint a Vajdasági Magyar Szövetségnek is fontos, megkerülhetetlen szerepe lesz majd, mert a politikai erőnk a választásokat követően nagyobb lesz, mint most”.

Újra meggyalázták a honfoglalási emlékjelet

Ismét meggyalázták a magyar honfoglalási emlékművet a kárpátaljai Vereckén, ahol ismeretlenek ezúttal ukrán nemzeti színű - kék és sárga - festékekkel szórták be az emlékjel felületének nagyobb részét. Az emlékjel elleni legújabb támadás abban különbözik a korábbiaktól, hogy annak minden oldalát, felületének mintegy kétharmadát kék-sárgára festették. A Kárpátalja felőli oldalára az elkövetők ugyancsak ukrán nemzeti színekkel a következő feliratot pingálták: „Ez itt Ukrajna – jegyezd meg, idegen!” Semjén Zsolt,

nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes az MTI-vel közölte, hogy a magyar kormány felháborodással értesült az emlékmű újabb, immár sokadik meggyalázásáról. Semjén közleményében azt írta: elvárják, hogy az ukrán hatóságok határozott fellépéssel vessenek véget a sorozatos provokációknak. Szigorú és gyors felelősségre vonásra kérte fel az ukrán hatóságokat az Európai Ukrán Kongresszus, az Ukrán Országos Önkormányzat és az Emberi Méltóság Tanácsa is. A három szervezet közös közleményben ítélte el a vereckei honfoglalási emlékmű ismételt megromlását. A közlemény szerint a cselekedet „a kulturális javak elleni támadásnak, a magyar és ukrán nép közötti együttműködés megromlását célzó provokációnak” tekinthető.

Vita a horvátországi magyar szervezetek között

A horvátországi Kisebbségi Tanács április 13-i, zágrábi ülésén Sója Dénes parlamenti képviselő javaslatára félmillió kunát csoportosítottak át a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közösségétől (HMDK) a Magyar Egyesületek Szövetségéhez (MESZ), így idén előbbi 1,7 millió, utóbbi 2,8 millió kunát kap. Sója Dénes, valamint a hivatal vezetője, Aleksandar Tolnauer a döntés indoklásaként arra hivatkozott, hogy problémák merültek fel a HMDK elszámolásával. Sója Dénes a nyolc egyesületet és négy alapszervezetet érintő finanszírozás-elvonást a következőképpen magyarázta: „az volt a tervünk és a célunk, hogy ne szaporodjanak gomba módra a szervezetek azokban a falvakban, ahol már léteznek magyar egyesületek. Nagy volt a nyomás a MESZ szervezetei részéről is, hogy ott, ahol már vannak MESZ-es szervezetek és régóta működnek, ne legyenek HMDK-sok is támogatva. Egy faluban csak egy szervezet legyen, mert sok az átfedés. Nem kell a széthúzás, ennek véget kell már vetni végre”. Hozzátette, hogy „nem volna semmi probléma, ha a mostani magyar kormány annyira támogatná a MESZ-t, mint az MSZP támogatta a HMDK-t. Így azt a pénzt, amit a magyar kormány most a HMDK-nak juttat, mint ernyőszervezetnek, adják oda azoknak a szervezeteknek, amelyek az idén kimaradtak a támogatásból”. Jakab Sándor, a HMDK elnöke a döntés kapcsán kifejtette: „semmilyen bűncselekményt nem követett el a HMDK. Azokról a vádakról, amelyeket a MESZ honlapján tegnap felsorolt, a HMDK-nak, mint állítólagos érintettnek, nincs tudomása, arról az illetékesektől tájékoztatást nem kapott. Mindazt, amit és ahogyan a MESZ közölt, rágalomnak, a politikai leszámolás részének tekintjük”.

